

Benchmarkingsystemet

Kortversjon — konstruksjonell måling av trenerferdigheter

Det er **treneren** som benchmarkes — ikke hunden. Systemet gjør trenerkompetanse målbar: 86 ferdigheter, hver med en sekstrinns stige som beskriver hva treneren **kan** på hvert nivå. Stigen er et program for neste byggetrinn, ikke en karakterskala.

— Nivåstigen — samme anker for alle ferdigheter

1

Enkleste form

Utfører ferdigheten under gunstige betingelser, på tydelige responser, uten tidskrav og med ett kriterium om gangen.

2

Etter kriterium

Utfører ferdigheten etter et definert kriterium i rolig setting.

3

Pålitelig

TERSKELEN

Holder kriteriet på det store flertallet av forsøkene, også under normale treningsbetingelser. Herfra kan du regne med ferdigheten.

4

Leser situasjonen

DET SOM SKILLER

Justerer ferdighetens parametere innenfor økten, som funksjon av dyrets forrige respons — å lese en situasjon, ikke bare utføre en plan.

5

Flyt

AUTOMATISERING

Ferdigheten opprettholdes uten degradering under samtidig belastning — verifisert etter RESAA.

6

Adduksjon

MESTERNIVÅ

Ferdigheten recombines til løsninger som ikke er trent direkte — og treneren kan gjøre rede for hva og hvorfor.

— De tre lagene

1

Verktøyferdigheter

Trenerens mekanikk, målt som frekvens mot flytmål — isolert, uten dyr.
Presisjonslæring.

2

Treningsferdigheter

Kontingenshåndtering i observert økt, skåret på stigen 1–6.
Atferdsanalyse.

3

Programferdigheter

Analyse og byggeplan, stige og sjekklister.
The Constructional Approach.

— Slik brukes systemet

1

Mål komponentene.

Verktøyferdighetene måles som frekvens mot flytmål — en svak økt er ofte et komponentproblem i forkledning.

2

Observer økten.

Treningsferdighetene skåres mot stigen, nivå 1–5.

3

Intervju etterpå. Nivå 6 krever at treneren kan forklare hva og hvorfor. Uten intervjufasen skåres med tak på 5.

4

Bygg målrettet. Ferdigheten som ligger lengst under målet sitt, er første byggepunkt. Ny benchmarking måler effekten.

— Tre prinsipper

Konstruksjonelt. Hvert nivå beskriver hva treneren kan — aldri hva som mangler.

Metodenøytralt. Prosedyrer skåres på målbare effekter, ikke på teknikkvalg.

Etterprøvbart. Kriteriene er formulert slik at to observatører setter samme skår.

Lær hele systemet

Nettkurset «Benchmarking for hundetrening» finner du på www.canis.no/teorikurs

Ferdighetsregisteret

86 ferdigheter · 11 kategorier · 3 lag — hver med nivåstigen 1–6

LAG 1 · VERKTØYFERDIGHETER — FREKVENNS MOT FLYTMÅL

1 Markørklyngen

- 1a Treningsposisjon gjennom markøren
- 1b Uttak og plassering til definert punkt
- 1c Igangsetting av aktivitet som markør
- 1d Sekvensen: markør, intervall, levering

2 Timing

- 2a Markørutløsning
- 2b Forvarseldeteksjon
- 2c Markørtiming

3 Levering

- 3a Levering til hånd i ro
- 3b Levering fra hånd i bevegelse
- 3c Kast til definert punkt
- 3d Levering i posisjon
- 3e Levering med omvendtlokking
- 3f Uttak og skjuling av leke
- 3g Kastlek med retur
- 3h Drakamp
- 3i Jaktlek med leke i tau
- 3j Slipp uten konflikt

4 Øvrige verktøyferdigheter

- 4a Signalgivning uten kroppsbevegelse
- 4b Håndsignal med definert topografi
- 4c Linehåndtering med definert slakk
- 4d Avstandsbedømmelse og gjenskaping
- 4e Deteksjon av definert atferd
- 4f Samtidig håndtering av markør, forsterker og line
- 4g Full treningsyklus

LAG 2 · TRENINGSFERDIGHETER — STIGEN 1–6

5 Kontingenspresisjon

- 5a Valg av markørtype
- 5b Beredskapsvurdering ved signalgivning
- 5c Avbruddsvurdering
- 5d Deteksjon av utilsiktede responskontingenser
- 5e Deteksjon av utilsiktet stimuluskontroll

6 Kriterier og progresjon

- 6a Ett identifiserbart kriterium om gangen
- 6b Kriteriekonsistens
- 6c Trinnstørrelse
- 6d Kriterieheving
- 6e Kriteriesenking
- 6f Én dimensjon om gangen
- 6g Konsolidering eller framdrift
- 6h Sammensetningsvurdering

7 Konsekvenser

- 7a Funksjonell forsterkerverdi
- 7b Verdtilpasning
- 7c Intensitetstilpasning
- 7d Valg av leveringsform og plassering
- 7e Forsterkerverdi over tid
- 7f Funksjonelle forsterkere
- 7g Deteksjon og fjerning av aversive elementer
- 7h Ekstinksjonshåndtering
- 7i Progresjon i forsterknings skjema

8 Antecedent kontroll

- 8a Etablering av fritt emittert atferd
- 8b Responsrom under nyinnlæring
- 8c Bruk og fading av prompts
- 8d Beredskap før signalet introduseres **Tak 5**
- 8e Tringjennomføring i femtrinnsprosedyren **Tak 5**
- 8f Signalrenhet i arrangementet **Tak 5**
- 8g Signalovertføring
- 8h Veksling mellom stimuluskontroll og fritt emittert atferd **Tak 5**
- 8i Generalisering
- 8j Kontekst- og utstyrsarrangement

9 Atferdssekvenser

- 9a Kjederetning
- 9b Komponentberedskap før sammenstilling **Tak 5**
- 9c Oppdeling i deler
- 9d Sannsynlighetsgradienten gjennom kjeden
- 9e Minikjeder og overlapping **Tak 5**
- 9f Kjedenes kontrollstruktur
- 9g Signalspresisjon i kjeden
- 9h Fritt emittert inngang i kjeden **Tak 5**
- 9i Kontekst under kjedebygging **Tak 5**
- 9j Håndtering av testefasen

10 Øktedesign og dyrets tilstand

- 10a Andel effektiv treningstid
- 10b Trenerberedskap ved forsøksstart **Tak 4**
- 10c Forberedelse av setting og utstyr **Tak 3**
- 10d Øktplan og planavvik **Tak 5**
- 10e Øktlengde og avslutningspunkt
- 10f Pauserutiner **Tak 5**
- 10g Arousal-arrangement
- 10h Terskelvurdering og lesing av dyrets tilstand
- 10i Dyrets mulighet til å avslutte **Tak 5**
- 10j Forutsetninger før økt **Tak 5**
- 10k Øktens plass i forløpet

LAG 3 · PROGRAMFERDIGHETER — STIGE OG SJEKKLISTER

11 Programferdigheter

- 11a Målformulering
- 11b Repertoarkartlegging
- 11c Pinpoint-kvalitet
- 11d Ikke-lineær analyse
- 11e Programmering
- 11f Valg av prosedyre
- 11g Vedlikeholdsplan
- 11h Datainnsamling
- 11i Beslutningsregler

Tak N — ferdigheten skåres ikke høyere enn N: meningsfull gradering stopper der. Kodene er permanente — deles en ferdighet, får den nye et suffiks framfor at registeret omnummereres.

Lær hele systemet

Nettkurset «Benchmarking for hundetrening» finner du på www.canis.no/teorikurs